

Principi ponašanja za zaposlene STADA Grupe

Sadržaj

Poruka Upravnog odbora STADE	2
O ovim Pravilima / Uvod	3
Principi ponašanja STADINIH zaposlenih	4
Pravednost i poštovanje	4
Zaštita životne sredine, zdravlje i bezbednost.....	4
Kvalitet i bezbednost proizvoda.....	4
Zaštita ličnih podataka.....	4
Zaštita imovine i bezbednost informacija	5
Borba protiv monopola i fer konkurencija	5
Interakcija sa trećim licima	5
Borba protiv korupcije.....	6
Izbegavanje sukoba interesa.....	6
Trgovina insajderskim informacijama	6
Odnosi sa državnim organima, zajednicom i javnošću	7
Komunikacije i društveni mediji	7
Finansijski integritet	7
Kontakt informacije	8

Poruka Upravnog odbora STADE

Drage kolegice i kolege,

Briga o zdravlju i dobrobiti ljudi u fokusu je našeg poslovanja.

Naši standardi poslovnog ponašanja izražavaju visoke standarde integriteta koje zahtevamo od svih naših zaposlenih i kolega širom sveta. Svi mi imamo ličnu odgovornost da podržavamo i pridržavamo se standarda koje smo sami za sebe postavili i da postupamo na način koji održava i unapređuje ugled STADA Grupe (STADA). Svaki zaposleni mora da se ponaša u skladu sa vrednostima i principima izloženim u ovim Pravilima ponašanja, time doprinoseći našem stalnom uspehu. Svi mi možemo da pomognemo u tome da obezbedimo da naša kompanija bude organizacija za koju s ponosom radimo.

Za kompaniju poput STADE koja posluje širom sveta, od suštinske je važnosti kombinovati uspeh sa odgovornošću, jer samo ova kombinacija obezbeđuje da ostanemo cenjen dugoročni poslovni partner i poželjan poslodavac.

Ovim Principima ponašanja definisali smo skup vrednosti i principa prema kojima ćemo se upravljati u odgovornom postupanju i donošenju odluka u svakodnevnom radu.

Ljubazno Vas molimo da potpisivanjem ovog dopisa potvrdite svoju saglasnost i želimo da Vam se zahvalimo na posvećenosti!

Peter Goldschmidt

(Chairman of the Executive Board)

Boris Döbler

(Chief Financial Officer)

Miguel Pagan Fernandez

(Chief Technical Officer)

Simone Berger

(Chief Human Resources Officer)

O ovim Pravilima / Uvod

Ova Pravila ponašanja primenjiva su na sve zaposlene i članove Upravnog odbora („zaposleni“) kompanije STADA Arzneimittel AG i svih nacionalnih i međunarodnih afilijacija koje su pod direktnom ili indirektnom kontrolom kompanije STADA Arzneimittel AG („STADA“). Koristiće se kao smernice u našem svakodnevnom radu i propisivati osnovni okvir ponašanja.

STADA je posvećena poštovanju svih merodavnih zakona i propisa. Kako isti mogu odstupati od ovih Pravila ponašanja u nekim državama, u principu je potrebno slediti strožije odredbe. Osim toga, STADINE globalne politike obezbeđuju dodatne detalje i specifikacije mnogih tema koje na uopšten način pokrivaju ova Pravila ponašanja. Poznavanje ovih politika i poštovanje istih takođe je obavezno.

Kršenje ovih Pravila ponašanja može dovesti do gubitka poverenja, nanošenja štete ugledu i ekonomske štete, ali isto tako i do krivičnog gonjenja. U okviru STADE, nećemo tolerisati bilo kakvo kršenje ovih Pravila ponašanja, što može rezultirati disciplinskim merama sve do prekida radnog odnosa.

U načelu, uvek se pitajte: ...

- Da li je moje ponašanje ili odluka u skladu sa zakonom?
- Da li je u skladu sa našim Pravilima ponašanja?
- Da li je ispravno i bez ličnog sukoba interesa?
- Da li moji postupci štite ulogu koju STADA ima u društvu?
- Da li bih se osećao/la prijatno ukoliko moje lično ponašanje izađe u javnost?

Ukoliko je Vaš odgovor na bilo koje od ovih pitanja NE, ili ukoliko imate bilo kakva druga pitanja u vezi sa ovim Pravilima ponašanja, molimo da se slobodno obratite odeljenjima ili osobama navedenim kao kontakt osobe ili odeljenja na kraju ovih Pravila ponašanja („Kontakt osobe ili odeljenja“).

Principi ponašanja STADINIH zaposlenih

Pravednost i poštovanje

Interakciju zaposlenih i rukovodstva odlikuju međusobna tolerancija, poštovanje, objektivnost i pravednost. Uvažavanje svih zaposlenih znak je naše otvorenosti i tolerancije – i apsolutno je neophodno za STADU kao međunarodnu kompaniju.

Mi poštujemo pojedinačnu osobenost svakog zaposlenog i odbacujemo bilo koju vrstu diskriminacije ili uznemiravanja. Promovišemo jednake mogućnosti u našoj kompaniji i odbacujemo bilo koju vrstu diskriminacije.

Zaštita životne sredine, zdravlje i bezbednost

STADA je posvećena zaštiti ljudi i životne sredine i kontinuirano radi na unapređenju procedura i procesa kako bi smanjila svaki uticaj na životnu sredinu i zdravstvene rizike. Svaki zaposleni STADE deli takvu odgovornost obezbeđenja pažljivog upravljanja ovim resursima i mora da poštuje sve merodavne zakone. Ukoliko, i pored svih mera opreza, ipak nastane šteta po ljude ili životnu sredinu, i ukoliko je ta šteta u vezi sa radnim odnosom, proizvodima STADE ili je na drugi način povezana sa STADOM, svaki zaposleni se ohrabruje da to odmah prijavi Kontakt osobama u STADI, kako bi se preduzele adekvatne protivmere, i/ili obavestile nadležne vlasti.

Kvalitet i bezbednost proizvoda

Kao kompanija koja pripada farmaceutske industriji, najviše smo fokusirani na proizvodnju i isporuku bezbednih i delotvornih proizvoda, sa ciljem pružanja pomoći pacijentima.

Izuzetan ugled STADE na tržištu počiva na visokokvalitetnim proizvodima koje proizvodimo i prodajemo. Da bi se ovakav ugled održao i u budućnosti, od STADINIH zaposlenih očekujemo da se zalažu za kvalitet i bezbednu primenu naših proizvoda. To pre svega podrazumeva poštovanje regulatornih obaveza prema nadležnim vlastima, prijavu svih reklamacija u pogledu kvaliteta proizvoda Odeljenju obezbeđenja kvaliteta i momentalnu prijavu informacija vezano za bezbednost proizvoda (npr. neželjena dejstva, zloupotreba/pogrešna primena, prekomerna doza, izloženost tokom trudnoće) Jedinici za farmakovigilansu.

Zaštita ličnih podataka

Poštujemo prava na privatnost naših zaposlenih, klijenata i drugih zainteresovanih strana, te lične podatke obrađujemo samo u specifične poslovne svrhe i takve podatke osiguravamo od neovlašćenog pristupa. STADA preduzima sve neophodne mere da se lični podaci tretiraju kao poverljivi i prikuplja, obrađuje i čuva podatke isključivo u skladu sa odredbama merodavnih zakona o zaštiti podataka.

Zaštita imovine i bezbednost informacija

Imovina STADE je od suštinske važnosti za uspeh kompanije i zbog toga posebno zavređuje zaštitu. Imovina kompanije ne uključuje samo materijalna dobra poput mašina i zgrada, već i nematerijalna dobra kao što su patenti, know-how, žigovi, autorska prava, naučna i tehnička ekspertiza, poslovni procesi, itd.

Mnoga od tih dobara su poverljiva i predstavljaju poslovne tajne kompanije.

Te poslovne tajne se moraju posebno zaštititi od pristupa trećih lica. Isto važi i za informacije koje STADA dobije od nekog trećeg lica i koristi u poslovne svrhe; i one se moraju tretirati kao poverljive i zaštititi od pristupa trećih lica.

Zbog toga je svaki zaposleni obavezan da postupa pažljivo sa imovinom kompanije i imovinom trećih lica koja je stavljena na raspolaganje ili poverena STADI, da je štiti od pristupa bilo kojih trećih lica i da je koristi samo u legitimne svrhe kojima je namenjena.

Svi zaposleni su obavezni da poverljive informacije do kojih su došli tokom svog rada koriste isključivo u svrhe svoje profesionalne aktivnosti za kompaniju, a ne u lične svrhe.

Informacije, procesi i pomoćni sistemi predstavljaju značajnu vrednost za STADA Grupu. Zaštita informacija je važna dužnost svih STADINIH zaposlenih. Svaki član STADE mora da čuva sve poverljive informacije koje nisu poznate javnosti, bez potrebe za utvrđivanjem dodatnih obaveza poput označavanja takvih informacija poverljivim.

Svi STADINI zaposleni su obavezni da prijave bilo kakvu situaciju koja nagoveštava moguće narušavanje zaštite ili poverljivosti osetljivih informacija koje su u vezi sa ili potencijalno mogu biti u vezi sa STADOM.

Borba protiv monopola i fer konkurencija

STADA je posvećena slobodnoj, fer i neometanoj konkurenciji. Shodno tome, STADA od svojih zaposlenih očekuje da u okviru svog posla rade u skladu sa antimonopolskim zakonima. Takvi zakoni posebno zabranjuju sporazume i prakse dogovora između konkurenata koje na nezakonit način mogu ograničiti, sprečiti ili obmanuti konkurenciju (npr. dogovaranje cena, neprimereno ograničavanje količina koje je potrebno proizvesti ili tržišta na koja se ulazi, nepravedna raspodela kupaca, podela tržišta, itd).

Bez obzira na poslovnu situaciju, STADINI zaposleni uvek moraju poznavati i delovati u skladu sa merodavnim zakonima i propisima i pridržavati se principa fer konkurencije. U slučaju bilo kakvih pitanja ili nejasnoća, zaposleni uvek mogu kontaktirati osobe za kontakt koje su navedene na poslednjoj strani ovih Principa ponašanja.

Interakcija sa trećim licima

Baš kao i u slučaju našeg svakodnevnog međusobnog ponašanja, isto ponašanje očekujemo prema i od svih naših zainteresovanih strana. Poslovni odnosi sa trećim licima se moraju zasnivati na kvalitetu, pouzdanosti, konkurentnim cenama i ostalim objektivnim činiocima, ali ne na nezakonitom ponašanju. Ovo, između ostalog, podrazumeva da svoje proizvode prometujemo i prodajemo u skladu sa svim merodavnim pravilima i propisima i da se suzdržavamo od bilo kakve primene ili podržavanja prinudnog rada i rada dece.

Od naših poslovnih partnera takođe očekujemo da se pridržavaju zakona i stoga pažljivo biramo sve naše poslovne partnere. U tom smislu, od svojih zaposlenih očekujemo da poštuju sve merodavne zakone i propise, posebno u pogledu embarga, sankcija i protiv pranja novca.

Agility

Svako od nas je fleksibilan i odlučan nosilac promena na našem zajedničkom putu i u svom ličnom razvoju.

Borba protiv korupcije

Zaposlenima je zabranjeno da nezakonito traže, dopuste obećanje, prihvataju, nude, obećavaju ili odobravaju bilo kakve povlastice u direktnoj ili indirektnoj vezi sa svojim profesionalnim aktivnostima. To se posebno odnosi na iniciranje, dodelu ili izvršenje ugovora bilo koje vrste.

STADA neće tolerisati bilo kakvo koruptivno ponašanje.

Posebno je potrebno obratiti pažnju prilikom saradnje sa zdravstvenim radnicima (ZR), kao što su lekari, apotekari, medicinske sestre ili drugi, koji mogu imati uticaj na primenu naših proizvoda.

Saradnja sa lekarima, apotekarima i ostalim pripadnicima stručnih krugova i njihovim institucijama je od ključnog značaja za STADU, kao farmaceutsku kompaniju. Naša saradnja ima nekoliko aspekata i seže od ocene bezbedne i efikasne primene naših proizvoda do angažovanja lekara u pogledu specifičnih medicinskih pitanja putem konsultantskih ugovora.

Šta je dozvoljeno, u velikoj meri zavisi od nacionalnih pravila i propisa, koji se moraju striktno poštovati i navesti u internim politikama. U zavisnosti od nacionalnih zakona, možemo da obezbedimo ili prihvatimo, na primer skromne obroke ili povremene poklone male vrednosti.

Generalni princip jeste da se naše poslovanje mora odvijati na otvoren i transparentan način kako bi se izbegao čak i najmanji utisak vršenja neprimerenog uticaja.

Shodno gore pomenutom, bilo koja davanja zdravstvenim radnicima mogu biti podložna obavezi obelodanjivanja shodno merodavnim pravilima i propisima.

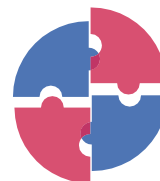
Izbegavanje sukoba interesa

STADINI zaposleni uvek moraju jasno i očigledno da odvajaju svoje lične, privatne interese od interesa kompanije. Ovo odvajanje se mora posebno uzeti u obzir u pogledu izbora poslovnih partnera i u slučaju bilo kojih odluka o kadrovima.

Svaki zaposleni mora postupati u najboljem interesu STADE i ne sme koristiti bilo koje poslovne prilike za sticanje lične koristi. Sve situacije u kojima se lični ili finansijski interesi zaposlenih ili trećih lica koja su bliska sa zaposlenima mešaju sa STADINIM interesima moraju se prijaviti i dokumentovati u skladu sa internim pravilima.

Trgovina insajderskim informacijama

Ukoliko poverljive informacije uključuju informacije koje bi, u slučaju da postanu poznate javnosti, mogle značajno uticati na trgovinu ili tržišnu cenu STADINIH akcija, takve informacije su poznate kao insajderske informacije, čija su upotreba ili obelodanjivanje trećim licima zakonom zabranjeni. Izraz „treća lica“ takođe uključuje npr. članove porodice ili prijatelje.

ONE STADA

Svako od nas postupa u najboljem interesu kompanije, a ne samo svoje poslovne jedinice ili funkcije, kako bismo izgradili jedinstvenu uspešnu STADU.

Odnosi sa državnim organima, zajednicom i javnošću

Sva pitanja štampe koja se odnose na STADU kao grupu ili koja mogu imati uticaja na nju moraju se proslediti odeljenju „Korporativne komunikacije“. Na pitanja koja se odnose na grupu u principu mogu da odgovore samo zaposleni koji imaju eksplicitnu dozvolu da to urade.

Na pitanja u vezi sa pojedinim zavisnim društvima, odnosno njihovim poslovanjem, smeju samostalno da odgovaraju njihovi generalni direktori ili za to izričito ovlašćeni predstavnici, u skladu sa internom korporativnom politikom, pod uslovom da se može isključiti bilo kakav uticaj na interese grupe.

U slučaju važnih pitanja ili istraga od strane državnih organa koje se odnose na STADU ili koje su upućene STADI, potrebno je što pre uključiti relevantno odeljenje pravnih poslova, ili na nivou STADA grupe, Korporativno odeljenje pravnih poslova. U koordinaciji sa pomenutim odeljenjem pravnih poslova, i po opštem pravilu, očekujemo punu saradnju sa vlastima.

Sve direktne i indirektno donacije političkim organizacijama, partijama ili pojedinim političarima moraju biti u okvirima predviđenim zakonom i moraju biti odobrene u skladu sa internim pravilima.

Komunikacije i društveni mediji

Važno je da se naše privatne aktivnosti ne mešaju sa našim odgovornostima prema STADI. Ovo se odnosi na sve izjave zaposlenih, posebno na platformama društvenih medija. Takođe, što se tiče društvenih medija, ponašanje STADINIH zaposlenih se uvek mora zasnivati na poštovanju, poverljivosti, verodostojnosti, transparentnosti, lojalnosti i iskrenosti i biti oslobođeno bilo kakve diskriminacije.

Finansijski integritet

U korporativne svrhe, obezbeđujemo tačne i transparentne finansijske informacije u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI). Isti kvalitet informacija se obezbeđuje na nivou države, shodno lokalnim opšteprihvaćenim računovodstvenim principima. Sprovodimo efikasne kontrole finansijskog izveštavanja radi obezbeđenja tačnog evidentiranja naših finansijskih transakcija.

Budući da smo kompanija koja posluje na globalnom nivou, imamo obavezu poštovanja kako nacionalnih, tako i međunarodnih poreskih propisa.

Izričito se protivimo svim vrstama zloupotrebe struktura utaje poreza i ne podržavamo bilo kakve postupke kupaca, poslovnih partnera i zaposlenih koji se poduzimaju u svrhu obmane poreskih organa.

Entrepreneurship

Svako od nas razvija nove ideje i inicijative, čime stvaramo budući rast i vrednost.

Kontakt informacije

Ukoliko imate bilo kakva pitanja u pogledu nekog principa navedenog u ovim Principima ponašanja, molimo da se slobodno obratite sledećim kontakt osobama ili odeljenjima („Kontakt osobe ili odeljenja“):

- Vašem rukovodiocu
- Korporativnom Odeljenju za usaglašenost, lokalnom Odeljenju za usaglašenost ili lokalnom Koordinatoru za usaglašenost
- Korporativnom ili lokalnom Odeljenju ljudskih resursa
- Korporativnom ili lokalnom Odeljenju Pravnih poslova

Ukoliko uočite ili sumnjate na povredu odredbi ovih Pravila ponašanja, molimo da takođe kontaktirate gore pomenute osobe/odeljenja.

Za zaposlene u Nemačkoj, na raspolaganju je takođe i eksterni zaštitnik građana. On može preuzeti vašu prijavu anonimno i dati Vam savet o mogućim narednim koracima.

Njegove kontakt informacije su dostupne na STADINOM Intranetu ili Internetu.

Sve prijavljene slučajeve STADA smatra poverljivim i ozbiljnim. Vaša prijava će biti preispitana i procenjena. Neće biti nikakve odmazde za dobronamernu prijavu stvarnog ili potencijalnog nepropisnog ponašanja.